

Saveetra / Transport en Logistiek Nederland
Postbus 3008
2700 KS Zoetermeer
T 088 – 4567 567
www.tln.nl/deelmarkt-veevoer
saveetra@tln.nl

Inleiding

Met het aanpassen van de Beleidsregel diertransport bij hoge temperaturen (verlagen van de maximumtemperatuur voor diertransport van 35 °C naar 30 °C) stelt de Minister ten doel om 'het berokkenen van waarschijnlijk letsel of onnodig lijden' bij het vervoer van dieren bij hoge buitentemperaturen te voorkomen.

Tevens wordt er in het afwegingskader gesteld dat een vrijwillige aanpak in het niet afdoende gewerkt heeft.

Saveetra vindt dit een te platte en te eendimensionale benadering die geen recht doet aan de succesvolle inspanningen van sectorpartijen in de afgelopen jaren:

Succesvolle inspanningen. Sinds 2016 werkt de sector met een hitteprotocol dat jaarlijks geëvalueerd wordt. Vanaf voorspelde temperaturen > 27°C worden transporten bijvoorbeeld extra vroeg uitgevoerd, beladingsgraden verlaagd, e.d. Daar waar incidenten zich alsnog voordoen wordt direct gericht actie ondernomen. Dat deze inspanningen succesvol zijn blijkt uit de afname van incidenten in de loop van jaren, wat ook blijkt uit NVWA evaluatierapporten.

Te platte en eendimensionale benadering. De doelstelling om 'dierenwelzijn tijdens vervoer' te borgen is te eendimensionaal en gaat voorbij aan de gevolgen van het verlagen van de maximumtemperatuur voor diertransport als andere logistieke componenten niet mee veranderen. Veetransporteurs willen en kunnen veel doen om dierenwelzijn te borgen (vroeger starten met transporten tijdens koelere uren, e.d.), maar als andere bij het logistieke proces betrokken partijen (zoals NVWA) daar niet in meebewegen, dan gaat dat juist ten koste van de dieren die niet zoals gepland vervoerd kunnen worden, als gevolg van de maatregel.

Saveetra pleit daarom voor het voor langere periodes aanpassen van slacht- en keuringstijden waardoor diertransporten tijdens koele periodes van de dag ('s avonds en 's nachts) gefaciliteerd worden.

Om dierenwelzijn te borgen (tijdens transport, op houderijen, e.d.) dienen sectorprotocollen, afstemming tussen stakeholders, wettelijke maatregelen, NVWA keuringsprocessen, etc. elkaar immers te ondersteunen, anders zijn het ieder voor zich eendimensionale acties die elkaar nog in de weg kunnen gaan zitten.

Impact maatregel

Voor analyse van de impact van het verlagen van de wettelijke transporttemperatuur hebben we mede gebruik gemaakt van data van een periode die voor Nederlandse begrippen extreem warm was. Zie bijlage voor een overzicht met temperatuurgegevens van 4 locaties – verspreid over Nederland van enkele weken in zomer 2018 (bron: KNMI).

Dit soort warme omstandigheden / periodes gaan we in de toekomst vaker meemaken ([KNMI klimaatscenario-s](#)). Bij het vormgeven van maatregelen en processen om dieren op een correcte wijze te vervoeren dient er rekening gehouden te worden met dergelijke warmere omstandigheden / periodes (en nog langdurigere periodes).

Aannames

Om de impact in kaart te brengen gaan we uit van een aantal zaken die impact hebben / een rol spelen:

- Onzekerheden. Een vervoerder moet zich baseren op temperatuurvoorspellingen voor een volgende dag / periode (voorspellingen door bronnen zoals KNMI e.d.). Deze voorspellingen geven aan wat de hoogst *verwachte* temperatuur wordt. Deze voorspellingen geven NIET aan op welk tijdstip het (daadwerkelijk) bijvoorbeeld 30 °C wordt op een specifieke locatie.
Op basis van data uit het verleden (bron: KNMI) kan geconcludeerd worden dat bij meerdaagse periodes met dagen > 30 °C het tijdstip waarop het 30 °C wordt naar voren schuift. Dit is ook in bijlage zichtbaar voor meerdaagse warme periode 24 t/m 27 juli 2018 waar de 30 °C temperatuur per dag een uur eerder bereikt wordt.
- Plannen. Omwille van helderheid richting klanten, medewerkers, etc. worden -op basis van voorspellingen- de dag voorafgaande aan het transport beslissingen genomen tot welk tijdstip er dieren geladen worden. Als een dag warmer blijkt te gaan worden dan de voorspellingen aangaven dan heeft een vervoerder feitelijk enkel de mogelijkheid om op de dag zelf een transport te annuleren als dat nodig blijkt. Eenmaal de dieren geladen dan kunnen de dieren niet terug in verband met dierengezondheidsvoorschriften.
- Marge. Een vervoerder heeft met meerdere onzekerheden te maken; 'Klopt de voorspelde maximum temperatuur, of wordt het nog warmer dan voorspeld?', 'Op welk tijdstip wordt het 30 °C?'. Hij zal daarom een 'marge' aan moeten houden om er 'zeker' van zijn dat hij tijdens een rit niet de 30 °C grens passeert.
In deze analyse houden we een marge aan van 2 °C. Dit is geen wetenschappelijk onderbouwde marge. Data laat zien dat een temperatuurstijging van 2 °C zich over 3 uur kan uitsmeren, maar zich ook binnen een uur kan voltrekken.
- Rol NVWA binnen proces. NVWA maakt onderdeel uit van het logistieke proces; dieren worden door NVWA gekeurd voorafgaande aan exporten of aan het einde van het logistieke proces bij aankomst aan slachterijen. Tot op heden hebben we van NVWA geen signalen ontvangen dat NVWA -bij een 30 °C norm- de keuringstijden gaan aanpassen. Dat betekent dat bij het instellen van deze beleidsmaatregel het aantal uren dat dieren op een slachterij aangevoerd kunnen worden op hete dagen soms beperkt wordt tot enkele uren per dag. Saveetra voorziet dat enkele uren slachten niet rendabel en/of

praktisch niet haalbaar is voor bepaalde slachterijen en dat deze slachterijen daarom een hele dag sluiten.

- Slachtdieren. Daar waar slachterijen de eindbestemming zijn van het transport bestaan er relevante verschillen tussen slachterijen:
  - Bij veel slachterijen die met 1 werkdienst werken stopt tijdens reguliere dagen de aanvoer rond 12 uur in de ochtend. Dan moet het heetst van de dag nog komen. Impact van de 30 °C norm kan hier met aanpassingen beperkt zijn.
  - Bij slachterijen die met meerdere ploegendiensten werken gaat de aanvoer van dieren op een reguliere dag na 12 uur nog door. In Nederland zien we dit bij een deel van de varkensslachterijen en pluimveeslachterijen. In absolute zin worden de meeste slachtdieren vervoerd naar deze slachterijen. Bij de huidige maximum temperatuur norm van 35 °C en huidige (eventuele aangepaste) starttijden van slachterijen / NVWA keuringen leiden hete dagen nu al tot het gedeeltelijk schrappen van aanvoertijden / productie. Invoeren van de 30 °C norm leidt hier -bij ongewijzigd beleid ten aanzien van starttijden slachterijen / NVWA keuringen- niet tot winst op het vlak van dierenwelzijn, maar juist verlies:

Het aantal dagen waarop de aanvoertijd van slachtdieren beperkt gaat worden is een veelvoud van de huidige situatie (bij 35 °C norm).

Onze inschatting van de impact die de 30 °C norm heeft op bijvoorbeeld de regio Eindhoven op basis van omstandigheden zoals in 2018 is dan als volgt (zie ook bijlage):

Di 24-7	hele dag geschrapt
Wo 25-7	halve dag geschrapt
Do 26-7	hele dag geschrapt
Vr 27-7	hele dag geschrapt
Ma 30-7	halve dag geschrapt
Di 31-7	regulier werken
Wo 1-8	regulier werken
Do 2-8	halve dag geschrapt
Vr 3-8	hele dag geschrapt
Ma 6-8	halve dag geschrapt
Di 7-8	hele dag geschrapt

De 30 °C norm gaat leiden tot meerdaagse / mogelijk week-lange periodes dat er maar beperkt – tot mogelijk geen- dieren aangevoerd kunnen worden.

Het is praktisch onmogelijk om hetzelfde aantal dieren in beperktere tijd te verwerken ten gevolge van beperkingen aan capaciteit wagenpark, capaciteit chauffeurs, productiecapaciteit slachterijen, e.d..

Dit heeft als gevolg:

- Negatieve impact op dierenwelzijn. Dieren die niet op de geplande dagen afgevoerd worden van de houderijen; Wanneer dieren voor meerdere dagen niet afgevoerd kunnen worden zal dit leiden tot overbezetting in stallen.

- Omzetsderving. Vervoerders verliezen inkomsten (hele dagen) en de kosten voor personeel lopen onverminderd door; chauffeurs moeten minimaal 40 uur uitbetaald worden - ook als ze geen ritten verrichten. Verliezen (omzetverlies + doorbetalen kosten) kunnen uiteenlopen van € 1500,- per auto / per dag tot € 7.000 a € 10.000 euro per rit als het meerdaagse ritten (heen en weer) naar bijvoorbeeld Engeland betreffen.
  - Het verlies aan inkomsten kan nagenoeg niet terugverdiend worden; er kunnen in latere koele dagen niet 2x zoveel dieren per dag vervoerd worden.
  - De dagen dat er nog wel een halve dag aan slachterijen aangevoerd kan worden gaat maar op voor een deel van de vervoerders; het andere deel ligt feitelijk een hele dag stil.
  - Op dergelijke dagen kunnen waarschijnlijk ook geen exporten verricht worden; je kunt wel zorgen dat de wagen op tijd geladen is, maar tijdens het rijden zal de 30 °C grens bereikt worden.
  - Bij langere internationale transporten kun je als je pech hebt niet op bijvoorbeeld dinsdag, maar in verband met het weer pas op vrijdag laden / vertrekken. Bij een langere rit heb je dan extra loonbetaling in het weekend en dan kom je vaak de week erna ook niet uit met eerder geplande ritten / roosters.
- Uitwijken van industrie. Saveetra voorziet uitwijkgedrag van slachterijen op termijn als regels in Nederland afwijken van de landen om ons heen; een deel van de productie zal zich omwille van level playing field / concurrentiepositie verplaatsen naar andere landen.

Handelingsperspectief

Saveetra voorziet problemen met de invoering van de 30 °C norm als werktijden van slachterijen en NVWA keuringstijden niet (voor meerdaagse periodes) aanpast worden. Vervoerders kunnen (en willen !) immers alles uit de kast halen om zich aan te passen op hete dagen (door eerder te starten, etc.), maar wat ze niet in de hand hebben is de werkelijke buitentemperatuur.

Wat we niet kunnen gebruiken / moeten willen voorkomen is dat het aantal 'productieve' uren per dag beperkt wordt en er druk gaat ontstaan om zoveel mogelijk dieren in beperktere tijd te gaan vervoeren. Voor vervoerders specifiek betekent dat dat ze niet in de situatie terecht moeten kunnen komen dat er vraag is om dieren aan te voeren en ze in de 'verboden > 30 °C zone' kunnen geraken.

Vervoerders nemen maatregelen tijdens warme dagen > 27 °C (zie ook [hitteprotocol](#) [veetransport](#)). Ten behoeve van dierenwelzijn breed (tijdens transport, op de houderijen) pleit Saveetra voor het voor langere periodes aanpassen van slacht- en keuringstijden waardoor diertransporten tijdens koele periodes van de dag ('s avonds en 's nachts) gefaciliteerd worden.

